

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA- 4101-015/02/2014
P/14/033

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/033 - Nadawanie uprawnień do kierowania pojazdami.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Kontrolę, na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ , przeprowadził Bogdan Gorzałkowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91714 z 14 lipca 2014 r (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Ostrołęki ² , Pl. Gen. Józefa Bema 1, 07-400 Ostrołęka.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Janusz Józef Kotowski, Prezydent Miasta Ostrołęki ³ (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Prezydenta Miasta Ostrołęki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywnie należy ocenić przygotowanie organizacyjne Urzędu do realizacji zadań wskazanych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami⁴, w tym m.in.: prowadzenie rejestrów i ewidencji dotyczących ośrodków szkolenia kierowców⁵ i instruktorów oraz nadzór nad działalnością tych ośrodków i instruktorów.

Zidentyfikowane przez NIK nieprawidłowości polegały na:

- wydaniu 2 decyzji o skierowaniu na badania lekarskie w terminach dłuższych, niż miesiąc od otrzymania informacji o zaistnieniu uzasadnionych zastrzeżeń co do stanu zdrowia kierowcy,
- wydaniu 8 decyzji o skierowaniu kierowcy na badanie psychologiczne po upływie miesiąca od otrzymania wyroków sądowych informujących, że kierujący pojazdem był w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu
- wprowadzeniu do Centralnej Ewidencji Kierowców⁶ 1 wpisu o zatrzymaniu uprawnienia do kierowania pojazdami po upływie 8 godzin od otrzymania tej informacji;
- wprowadzeniu do CEK 4 wpisów o zastosowaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów po upływie 24 godzin od daty wpływu wyroku sądowego,

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm. - dalej także *ustawa o NIK*.

² Dalej także: *Urząd* lub *UM*.

³ Dalej także: *Prezydent Miasta*.

⁴ Dz.U. z 2014 r. poz. 600 ze zm. - dalej także: *ustawa o kierujących pojazdami*.

⁵ Dalej także *OSK*.

⁶ Dalej także *CEK*.

- wprowadzeniu do CEK 16 wpisów o utracie dokumentu stwierdzającego uprawnienie do kierowania pojazdami lub jego odnalezieniu po upływie 8 godzin od otrzymania tych informacji..

W ocenie NIK, nieterminowe wprowadzanie danych do CEK świadczy o niedostatecznym nadzorze Prezydenta Miasta nad osobami wykonującymi te czynności.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Nadzór nad działalnością ośrodków szkolenia kierowców

Opis stanu
faktycznego

1.1. Zadania Prezydenta Miasta wynikające z ustawy o kierujących pojazdami zostały określone w § 22 regulaminu organizacyjnego UM z dnia 27 maja 2011 r.⁷ Prowadzenie powyższych spraw powierzono 6 osobom zatrudnionym w Wydziale Komunikacji i Transportu⁸, w tym Dyrektorowi Wydziału⁹. Organizacja pracy tego wydziału została określona w regulaminie wewnętrznym z 12 marca 2012 r.¹⁰ Zakresy czynności pracowników WKT zostały ujęte w opisach stanowisk, uaktualnionych po wejściu w życie ustawy o kierujących pojazdami¹¹. Do zadań 3 osób należało dokonywanie wpisów do Centralnej Ewidencji Kierowców i Pojazdów. Ponadto Prezydent Miasta upoważnił dwóch pracowników WKT m.in. do wydawania decyzji w sprawie uprawnień do kierowania pojazdami, prowadzenia rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców oraz ewidencji instruktorów i wykładowców.

(dowód: akta kontroli str.199-256, 266-305)

1.2. Plan kontroli OSK na 2013 r. Prezydent Miasta zatwierdził 31 stycznia 2013 r., tj. w terminie określonym w § 15 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie kontroli ośrodków szkolenia kierowców¹². Na 2014 r. plan kontroli OSK został zatwierdzony 9 stycznia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 9-12)

Ustalając kolejność kontroli OSK na 2013 r. uwzględniono ośrodki, w których podczas poprzednich kontroli stwierdzono nieprawidłowości. W planie kontroli na 2014 r. przy ustalaniu ich kolejności wzięto pod uwagę 2 nowe, nieskontrolowane ośrodki wpisane do rejestru w 2013 r. oraz ośrodki, w których podczas poprzednich kontroli stwierdzono nieprawidłowości. Przy ustaleniu kolejności kontroli na 2014 r. nie wykorzystywano analizy zdawalności w danym ośrodku szkolenia, ponieważ do dnia zatwierdzenia planu kontroli Urząd nie otrzymał wyników zdawalności egzaminów od Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ostrołęce¹³.

Na terenie Miasta Ostrołęki nie działały OSK prowadzone przez przedsiębiorców zarejestrowanych w innych powiatach.

(dowód: akta kontroli str. 13)

⁷ Regulamin wprowadzony zarządzeniem nr 127/2011 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 27 maja 2011 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Ostrołęki. Do regulaminu wprowadzono zmiany związane z nadawaniem uprawnień do kierowania pojazdami zarządzeniami Prezydenta Miasta Ostrołęki: nr 4/2013 z dnia 4 stycznia 2013 r. oraz nr 41/2013 z dnia 29 stycznia 2013 r.

⁸ Dalej także: WKT.

⁹ Wydział kierowany przez Dyrektora Barbarę Jakacką.

¹⁰ Regulamin wprowadzony zarządzeniem nr 1/2012 Dyrektora Wydziału Komunikacji i Transportu Urzędu Miasta Ostrołęki z dnia 12 marca 2012 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Wydziału Komunikacji i Transportu, zmienionego zarządzeniami Dyrektora WKT nr 1/2013 z 4 września 2013 r. oraz nr 1/2014 z 13 lutego 2014 r.

¹¹ Opisy zawierały m.in. zadania dotyczące kontroli przedsiębiorców prowadzących OSK, wydawania prawa jazdy, kierowania na badania lekarskie i psychologiczne, zamieszczania informacji w systemie teleinformatycznym „KIEROWCA”,

¹² Dz.U. z 2013 r. poz. 84 – dalej także: rozporządzenie w sprawie kontroli OSK.

¹³ Dalej także: WORD lub Ośrodek.

W latach 2013-2014 (do 31 sierpnia) nie dokonywano uzupełnień rocznych planów kontroli. W badanym okresie do Urzędu nie wpłynęły skargi na działalność OSK.

(dowód: akta kontroli str. 9-13, 28)

W 2013 r. spośród 21 OSK ujętych w rejestrze, kontrole przeprowadzono w 20 ośrodkach. Przyczyną nieprzeprowadzenia kontroli w 1 ośrodku była jego likwidacja.

(dowód: akta kontroli str. 15-16, 167-168)

We wszystkich przypadkach kontrolami objęto zagadnienia określone w § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kontroli OSK, tj. prawidłowość zapisów w książce ewidencji osób szkolonych, prawidłowość zapisów w kartach przeprowadzonych zajęć, prawidłowość dokumentacji dot. egzaminu wewnętrznego, prawidłowość sposobu prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych, zgodność prowadzonych szkoleń z informacjami przekazywanymi Prezydentowi Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 21-26, 183-190)

1.3. W latach 2013-2014 (do 17 lipca) Urząd przeprowadził 30 kontroli kompleksowych ośrodków szkolenia kierowców¹⁴.

Szczegółowa analiza dokumentacji 10 kontroli wykazała, że wszystkie te ośrodki zostały objęte pełnym zakresem określonym w § 6 rozporządzenia w sprawie kontroli OSK. W 5 przypadkach kontrolerzy przeprowadzili oględziny w celu ustalenia stanu faktycznego obiektów i pojazdów szkoleniowych oraz przebiegu egzaminu wewnętrznego. Podczas tych kontroli stwierdzono nieprawidłowości, które polegały m.in. na: przyjęciu na kurs osoby, która nie osiągnęła minimalnego do szkolenia wieku 18 lat, braku podpisów 2 kursantów na dokumentach z części praktycznej egzaminu, a w 1 przypadku braku podpisu instruktora, w przypadkach 17 osób egzamin z części praktycznej przeprowadzono na ostatniej godzinie zajęć praktycznych lub bezpośrednio po tych zajęciach.

(dowód: akta kontroli str. 21-26, 183-190)

1.4. W latach 2013-2014 (do 31 sierpnia) Prezydent Miasta skreślił z rejestru 6 przedsiębiorców prowadzących OSK. Przypadki skreśleń nie dotyczyły sytuacji określonych w art. 45 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami. Pięciu skreśleń dokonano na wniosek przedsiębiorcy, a 1 z powodu śmierci przedsiębiorcy.

(dowód: akta kontroli str. 167-180)

1.5. W latach 2013-2014 (do 31 sierpnia) do Urzędu nie wpłynęły skargi na sposób prowadzenia szkoleń przez OSK.

(dowód: akta kontroli str. 28, 42)

1.6. Na podstawie danych przesłanych przez Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Ostrołęce, Urząd sporządził dwie analizy w zakresie średniej zdawalności osób szkolonych w danym OSK (za II półrocze 2013 r. i za I półrocze 2014 r.). Analizy te zawierały informacje o wynikach egzaminów teoretycznych i praktycznych w poszczególnych kategoriach uprawnień do kierowania pojazdami. Analizy zdawalności zostały zamieszczone na stronie internetowej Urzędu.

Wskaźniki zdawalności egzaminów teoretycznych dla poszczególnych ośrodków wynosiły w II półroczu 2013 r. od 7,1% do 100%, egzaminów praktycznych od 15% do 100%, a w I półroczu 2014 r. odpowiednio – od 13,3% do 100% oraz od 14,3 do 100%. Urząd nie prowadził kontroli doraźnych w OSK. Dyrektor WKT wyjaśniła, że niski poziom zdawalności (do 30%) dotyczył przede wszystkim części teoretycznej egzaminu państwowego w ośrodkach, w których była mała liczba

¹⁴ W tym 20 w 2013 r. i 9 do 17 lipca 2014 r.

kursantów. Obecnie w większości tych ośrodków wzrósł poziom zdawalności, ponadto 1 ośrodek o niskiej zdawalności został wykreślony z rejestru.

(dowód: akta kontroli str. 36-39, 41-42, 326-340)

1.7. Prezydent Miasta nie zawarł porozumienia z dyrektorem WORD w sprawie udziału przedstawicieli ośrodka w kontroli działalności OSK, pomimo że art. 43 ust. 2 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami daje możliwość współpracy w zakresie pomocy merytorycznej.

(dowód: akta kontroli str. 43-44)

1.8. Prezydent Miasta nie nawiązał współpracy z komendantem Miejskim Policji w zakresie kontroli wykonywania praktycznej nauki jazdy prowadzonej poza OSK, pomimo, że art. 43 ust. 2 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami daje możliwość zawarcia porozumienia w tym zakresie

(dowód: akta kontroli str. 50, 308)

Z informacji uzyskanych od Komendanta Miejskiego Policji w Ostrołęce¹⁵ (KMP w Ostrołęce) wynika, że Policja nie prowadzi ewidencji skontrolowanych pojazdów nauki jazdy.

(dowód: akta kontroli str. 47)

W latach 2013-2014 (do 24 września), na wniosek KMP w Ostrołęce, Urząd przekazał 69 informacji dotyczących wydanych uprawnień do kierowania pojazdami¹⁶. Na wniosek KMP w Ostrołęce, Prezydent Miasta wydał 35 decyzji¹⁷ o skierowaniu kierowców na badania psychologiczne z uwagi na przekroczenie przez nich liczby 24 punktów otrzymanych za naruszenie przepisów ruchu drogowego oraz 9 decyzji o skierowaniu na badania psychologiczne w stosunku do osób, które kierowały pojazdem uczestniczącym w wypadku drogowym, w następstwie którego inna osoba poniosła śmierć lub doznała obrażeń, o których mowa w art. 156 § 1 lub art. 157 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny¹⁸. Na wniosek Komendanta Wojewódzkiego Policji w Radomiu, Prezydent Miasta skierował na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji 39 osób, które przekroczyły 24 punkty za naruszenie przepisów drogowych. W okresie objętym kontrolą wpłynął wniosek organu kontroli ruchu drogowego w sprawie skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji z powodu uzasadnionych zastrzeżeń do kwalifikacji kierowcy. Wniosek ten został zrealizowany.

W okresie objętym kontrolą, Urząd przesłał do KMP w Ostrołęce 128 decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami, 105 decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy (w tym 49 decyzji na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami) oraz 129 zawiadomień o wykonaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

(dowód: akta kontroli str. 308-309)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

1. Prezydent Miasta nie zawarł porozumienia z dyrektorem WORD, określającego warunki udziału przedstawiciela Ośrodka w kontroli OSK oraz zasady finansowania tej współpracy.

Zdaniem NIK, kontrole OSK przeprowadzane z udziałem przedstawiciela WORD posiadającego niezbędne kwalifikacje, mogłyby się przyczynić do bardziej wnikliwego spojrzenia na kontrolowane zagadnienia.

¹⁵ Informację uzyskano w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy o NIK.

¹⁶ W 2013 r. 47 informacji oraz 22 do 31 sierpnia 2014 r.

¹⁷ Cztery sprawy z 2014 r. były w trakcie realizacji.

¹⁸ Dz.U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 ze zm.

2. Prezydent Miasta nie nawiązał współpracy z komendantem Miejskim Policji w zakresie kontroli wykonywania praktycznej nauki jazdy prowadzonej poza OSK.

Zdaniem NIK, współdziałanie z Policją jest istotne, gdyż pracownik administracji samorządowej nie posiada uprawnień do zatrzymywania pojazdów „nauki jazdy” na drodze publicznej, a tylko w ten sposób możliwa jest weryfikacja prawidłowości realizacji przez OSK praktycznej nauki jazdy.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w zbadanym obszarze.

2. Prowadzenie rejestrów i ewidencji

2.1. Rejestr przedsiębiorców zajmujących się działalnością OSK prowadzono w formie elektronicznej oraz książkowej. Po wejściu w życie ustawy o kierujących pojazdami Urząd dokonał aktualizacji jego danych, natomiast nową książkę założono 14 kwietnia 2014 r.

Wszyscy przedsiębiorcy przedłożyli w wymaganym terminie i zakresie dane, do których byli zobowiązani art. 128 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami.

(dowód: akta kontroli str. 43, 91-93, 162-182)

2.2. Ewidencja instruktorów jest prowadzona w formie elektronicznej i książkowej. Po wejściu w życie ustawy o kierujących pojazdami, Urząd dokonał aktualizacji danych instruktorów zarejestrowanych w ewidencji prowadzonej w formie elektronicznej, natomiast nową książkę założono 12 maja 2014 r.

Prezydent Miasta wezwał każdą osobę wpisaną do ewidencji instruktorów o przesłanie, w terminie określonym w art. 130 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami, danych aktualizacyjnych.

Czterech instruktorów, dane aktualizujące, złożyło po terminie określonym w art. 130 ust. 5 ustawy o kierujących pojazdami, a 10 nie dostarczyło wymaganych danych. Wobec powyższych osób wszczęto postępowanie administracyjne, w wyniku którego 5 instruktorów zostało skreślonych z ewidencji. Prezydent nie powiadamiał przedsiębiorców prowadzących OSK o utracie uprawnień do prowadzenia szkolenia przez te osoby.

(dowód: akta kontroli str. 44, 64-70, 144-148, 152-156))

2.3. Rejestr OSK zawierał aktualne wpisy przedsiębiorców, spełniających wymagania określone w art. 28 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami.

Z rejestru przedsiębiorców prowadzących OSK na terenie Miasta Ostrołęka wynika, że nie posiadają oni infrastruktury na obszarze innego powiatu.

(dowód: akta kontroli str.91-93, 163-182)

W latach 2013-2014 (do 19 września), na podstawie art. 31 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami, 1 przedsiębiorcy prowadzącemu OSK wydano poświadczenie o spełnianiu dodatkowych wymagań określonych w art. 31 ust. 1 tej ustawy. Przedsiębiorca do wniosku załączył kopie dokumentów potwierdzających spełnienie tych wymagań.

(dowód: akta kontroli str. 94-100)

Po wprowadzeniu ustawy o kierujących pojazdami liczba kursantów w 3 spośród 21¹⁹ analizowanych OSK kształtowała się w 2013 r. od 30% do 42,1% w porównaniu do liczby kursantów w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 71)

¹⁹ Zarejestrowanych na 31 sierpnia 2014 r.

2.4. Ewidencja instruktorów zawierała wszystkie wymagane dane określone w art. 33 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami, a wpisy dokonywane były na podstawie dokumentów potwierdzających ich spełnianie przez wnioskujących. Urząd prowadził ewidencję wykładowców w formie elektronicznej, jednak do zakończenia kontroli NIK nie była ona wypełniona, ponieważ nie wpłynęły wnioski o wpis do niej.

(dowód: akta kontroli str. 152-156, 194-196)

Osoby, które w terminie do 7 stycznia 2014 r. nie przedłożyły informacji o uczestnictwie w warsztatach doskonalenia zawodowego odbytych w 2013 r., Urząd wezwał do złożenia stosownych dokumentów.

(dowód: akta kontroli str. 64-70, 144-148)

Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o kierujących pojazdami z ewidencji skreślono 66 instruktorów, w tym 11, którzy nie złożyli orzeczeń lekarskich i psychologicznych w 2013 r. oraz 55, którzy nie złożyli w terminie do 7 stycznia 2014 r. zaświadczenia o udziale w trzydniowych warsztatach doskonalenia zawodowego.

(dowód: akta kontroli str. 64-70)

Z wyjaśnień Dyrektor WKT wynika, że podczas kontroli prowadzonych w OSK, Urząd sprawdzał, czy instruktor zatrudniony w kontrolowanym ośrodku, a wpisany do ewidencji w innym powiecie, posiadał ważną legitymację.

Urząd nie informował innych starostów o wykreśleniach instruktorów z ewidencji.

(dowód: akta kontroli str. 44-45)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

*Ustalone
nieprawidłowości*

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

Prezydent Miasta, w celu dostosowania rejestru przedsiębiorców prowadzących OSK do wymagań określonych w § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu tworzenia i nadawania numeru ewidencyjnego ośrodka szkolenia kierowców i innego podmiotu prowadzącego szkolenie oraz wysokości opłaty za wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców i opłaty za wydanie poświadczenia potwierdzającego spełnianie dodatkowych wymagań przez ośrodek szkolenia kierowców²⁰, z dniem 22 stycznia 2013 r. nadał wszystkim ośrodkom nowe numery ewidencyjne. Zastosowano numerację, w której nie utrzymano sekwencji poprzednich numerów, a każdy przedsiębiorca otrzymał nowy numer (np. OSK nr 0002/1461 otrzymał numer 00011461). Zmiana numeracji przedsiębiorców była przyczyną niedokonania analizy wyników zdawalności egzaminów w WORD za I półrocze 2013 r. Po 22 lutego 2013 r. kandydaci na kierowcę otrzymywali w Urzędzie profil zawierający aktualny numer ośrodka, w którym odbyło się szkolenie.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w zbadanym obszarze.

Ocena cząstkowa

3. Nadzór nad instruktorami i wykładowcami.

3.1. Z analizy dokumentacji kontroli przeprowadzonych przez Urząd w latach 2013-2014 (do 31 sierpnia) wynika, że wszyscy instruktorzy, którzy prowadzili szkolenia od 19 stycznia 2013 r. posiadali wymagane kwalifikacje oraz zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o kierujących pojazdami, każdy z nich w dniu prowadzenia szkolenia posiadał ważne orzeczenie lekarskie oraz psychologiczne.

(dowód: akta kontroli str. 64-70, 144-148, 306, 320-322)

*Opis stanu
faktycznego*

²⁰ Dz.U. z 2013 r. poz. 31

Analiza dokumentacji 66 spośród 184 instruktorów zarejestrowanych na dzień 19 stycznia 2013 r. wykazała, że przedstawione przez nich orzeczenia lekarskie i orzeczenia psychologiczne zawierały zapisy o braku przeciwwskazań do wykonywania czynności instruktora oraz były wystawione przez uprawnionych lekarzy i psychologów.

(dowód: akta kontroli str. 64-70, 144-148)

Analiza dokumentacji 30 instruktorów wykazała, że podczas szkolenia kierowców każdy z nich posiadał ważne orzeczenia lekarskie, psychologiczne oraz ważne legitymacje instruktora.

(dowód: akta kontroli str.306, 320-322)

Wojewoda Mazowiecki w latach 2013-2014 (do 31 sierpnia), jak również w okresie wcześniejszym, nie przeprowadził kontroli w zakresie realizacji przez Prezydenta Miasta zadań dotyczących przebiegu szkolenia prowadzonego przez OSK na terenie Ostrołęki.

(dowód: akta kontroli str.193)

Z informacji uzyskanych z Prokuratur Okręgowej i Rejonowej w Ostrołęce wynika, że w latach 2010-2014 (do 25 lipca) odnotowano 3 postępowania karne w sprawach o korupcję przeciwko 44 osobom pozostającym w związku z działalnością ośrodków szkolenia kierowców.

(dowód: akta kontroli str. 87-88)

Prezydentowi Miasta nie były znane przypadki występowania mechanizmów korupcyjnych w działalności OSK na terenie Ostrołęki. Centralne Biuro Antykorupcyjne nie prowadziło w kontrolowanym okresie spraw karnych o korupcję, pozostających w związku z OSK na terenie Ostrołęki.

(dowód: akta kontroli str. 50, 307)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w zbadanym obszarze.

4. Wydawanie uprawnień do kierowania pojazdami oraz nadzór nad kierującym

*Opis stanu
faktycznego*

4.1. W latach 2013-2014 (do 31 sierpnia) nie wystąpił przypadek wymiany z urzędu prawa jazdy wydanego przez państwo członkowskie UE na krajowe prawo jazdy na podstawie art. 97 ustawy o kierujących pojazdami. Do Urzędu, w kontrolowanym okresie, wpłynął 1 wyrok sądu, w którym orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych. Prawo jazdy wraz z postanowieniem o zatrzymaniu zostało przesłane do organu zagranicznego.

(dowód: akta kontroli str. 114)

4.2. W okresie objętym kontrolą, do Urzędu wpłynęło od Komendanta Wojewódzkiego Policji 39 wniosków o przekroczeniu przez kierowcę 24 punktów karnych. W pierwszej kolejności wydawano decyzję o skierowaniu kierowcy na badanie psychologiczne. Po otrzymaniu orzeczenia o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami, osoba taka była kierowana na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji.

(dowód: akta kontroli str. 117-120)

4.3. W okresie objętym kontrolą dla 104 osób posiadających prawo jazdy, które nie przedstawiły w wymaganym terminie orzeczeń o istnieniu lub braku przeciwwskazań zdrowotnych lub psychologicznych do kierowania pojazdem Prezydent Miasta wydał decyzje o skierowaniu na badania. Wobec 49 osób, które w terminie wskazanym

w decyzjach nie złożyły stosownych orzeczeń, Prezydent Miasta wydał decyzje o zatrzymaniu prawa jazdy.

(dowód: akta kontroli str. 114-116)

4.4. W okresie objętym kontrolą, do Urzędu wpłynęło 10 orzeczeń lekarskich o zaistnieniu przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem, na podstawie których Prezydent Miasta, zgodnie z art. 103 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o kierujących pojazdami, wydał 9 decyzji o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami. Decyzje te zostały wydane w terminie określonym w art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²¹. W 1 przypadku kierowca miał już cofnięte uprawnienia w 2012 r. wskutek nieprzedłożenia w terminie badania psychologicznego.

(dowód: akta kontroli str. 126-128)

4.5. Po otrzymaniu 19 informacji o zaistnieniu uzasadnionych zastrzeżeń co do stanu zdrowia kierowcy we wszystkich tych przypadkach skierowano kierowcę na badanie lekarskie. W 17 przypadkach skierowanie na badanie lekarskie wydano w ciągu miesiąca od otrzymania orzeczenia.

(dowód: akta kontroli str. 131-132)

Na podstawie 70 wyroków informujących o prowadzeniu pojazdu w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu, decyzją Prezydenta Miasta wszystkich tych kierowców skierowano na badanie psychologiczne. W 8 przypadkach decyzje wydano po upływie miesiąca.

(dowód: akta kontroli str. 137-139)

W kontrolowanym okresie, do Urzędu nie wpłynęło zawiadomienie organu orzekającego o niepełnosprawności lub niezdolności do pracy, dotyczącego istnienia uzasadnionych zastrzeżeń co do stanu zdrowia kierowcy

(dowód: akta kontroli str. 136-137)

4.6. Prezydent Miasta wydał 9 decyzji o skierowaniu na badania psychologiczne w ciągu miesiąca od otrzymania wniosku organu kontroli ruchu drogowego lub dyrektora WORD.

W 1 przypadku odmówiono wszczęcia postępowania, ponieważ kierowcę skierowano już na badania w związku z innym zdarzeniem drogowym. Kierowca dostarczył orzeczenie o braku przeciwwskazań do kierowania pojazdami.

(dowód: akta kontroli str. 141-142)

4.7. W latach 2013-2014 (do 31 lipca) do CEK dokonano 107 wpisów o zatrzymaniu prawa jazdy. Szczegółowa analiza 20 spraw (18,7%) wykazała, że w 5 przypadkach dane o zatrzymaniu uprawnienia przekazano do CEK po upływie 8 godzin.

(dowód: akta kontroli str. 103)

W latach 2013-2014 (do 31 lipca) do CEK dokonano 204 wpisy o utracie dokumentu uprawniającego do kierowania pojazdami lub jego odnalezieniu. Szczegółowa analiza 20 spraw (9,8%) wykazała, że w 4 przypadkach dane te zostały wpisane do CEK w dniu uzyskania przez Urząd informacji o utracie uprawnienia, a w pozostałych w następnym dniu po otrzymaniu tych informacji.

(dowód: akta kontroli str. 101-102, 361)

W latach 2013-2014 (do 31 lipca) do CEK dokonano 106 wpisów o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami lub jego przywróceniu. Szczegółowa analiza

²¹ Dz.U. z 2013 r., poz. 267 ze zm. – dalej także *kpa*.

20 spraw (18,9%) wykazała, że we wszystkich tych przypadkach dane zostały wpisane w ciągu 24 godzin od otrzymania stosownych informacji.

(dowód: akta kontroli str. 89)

W latach 2013-2014 (do 31 lipca) do CEK dokonano 71 wpisów o zastosowaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów wobec osoby posiadającej lub nieposiadającej uprawnienia do kierowania pojazdami. Szczegółowa analiza 20 spraw (28,2%) wykazała, że dane w 16 sprawach wprowadzono w terminie, a w 4 w terminie dłuższym, niż 24 godziny od daty wpływu wyroku sądowego.

(dowód: akta kontroli str. 104-105)

4.8. Dyrektor WKT oświadczyła, że Urząd nie korzystał z możliwości bezpłatnego dostępu do danych zgromadzonych w CEK, gdyż nie wystąpiły okoliczności o których mowa w art. 100c ust. 1 ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym²².

(dowód: akta kontroli str. 45)

4.9. Akta ewidencyjne osób, które nie uzyskały uprawnień do prowadzenia pojazdów, były prowadzone i przechowywane²³ zgodnie z wymogami określonymi w § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 31 lipca 2012 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami²⁴.

(dowód: akta kontroli str. 5, 150-151)

4.10. Urząd nie prowadził ewidencji zwrotów odzyskanego prawa jazdy po wydaniu jego wtórnika, pomimo, jak wynika z wyjaśnień Dyrektor WKT, że wystąpiły przypadki zwrotu odzyskanego prawa jazdy po wydaniu jego wtórnika.

(dowód: akta kontroli str. 45)

4.11. W okresie objętym kontrolą, wydano 204 wtórniki prawa jazdy. Szczegółowa analiza dokumentacji dotyczącej 30 wtórników wykazała, że zostały one wydane zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy o kierujących pojazdami.

(dowód: akta kontroli str. 361-362)

Urząd dysponuje systemem informatycznym „Kierowca”, który od dnia obowiązywania ustawy o kierujących pojazdami jest powiązany z funkcjonującym w WORD w Ostrołęce komputerowym systemem egzaminowania opracowanym przez Państwową Wytwórnę Papierów Wartościowych S.A. W ocenie Prezydenta Miasta posiadanie przez WORD systemu kompatybilnego z systemem „Kierowca” znacznie usprawniło działanie Urzędu w zakresie wydawania uprawnień do kierowania, gdyż uniknięto konieczności stosowania awaryjnej obsługi PKK (profilu kandydata na kierowcę), wiążącej się z obiegiem papierowym o udostępnieniu profilu i wyników egzaminu państwowego. Urząd nie poniósł wydatków w tytułu wyboru przez WORD systemu opracowanego przez PWPW S.A.

(dowód: akta kontroli str. 316)

*Ustalone
nieprawidłowości*

1. W 2 przypadkach, spośród 19 badanych spraw, skierowanie na badania lekarskie wydano odpowiednio po upływie 39 i 51 dni od otrzymania informacji o zaistnieniu uzasadnionych zastrzeżeń co do stanu zdrowia kierowcy.

Zgodnie z art. 35 § 3 Kpa, załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca.

(dowód: akta kontroli str.131-132)

²² Dz.U. z 2012 r. poz. 1137 ze zm.

²³ Akta przechowywano w teczkach aktowych w trzech zabezpieczonych szafach w pomieszczeniu biurowym (w jednej z szaf akta były w segregatorach) oraz w pomieszczeniu magazynowym.

²⁴ Dz.U. z 2012 r. poz. 1005.

Według wyjaśnienia Dyrektora WKT przyczyną opóźnienia było niedopatrzenie z powodu dużej ilości załatwianych spraw.

(dowód: akta kontroli str.131-132)

2. W 8 sprawach, spośród 70 otrzymanych wyroków informujących, że kierujący pojazdem był w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu, wydano decyzję o skierowaniu kierowcy na badanie psychologiczne po upływie od 34 do 54 dni od otrzymania wyroku. Stanowiło to naruszenie art. 35 § 3 Kpa.

(dowód: akta kontroli str. 137-139)

Prezydent Miasta wyjaśnił, że wydanie decyzji po terminie w powyższych sprawach nie miało żadnego negatywnego skutku, gdyż prawo jazdy zgodnie z wyrokiem sądu znajduje się w depozycie Urzędu. W 2 przypadkach przyczyną opóźnienia było niedopatrzenie spowodowane dużą ilością spraw, w 5 przypadkach upływem długiego terminu od wysłania zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego do odebrania przesyłki przez stronę, w 1 przypadku wydłużenie terminu postępowania było związane z koniecznością uzyskania przez Urząd dodatkowych informacji z sądu.

(dowód: akta kontroli str. 317)

3. W 1 przypadku, spośród 20 badanych spraw, Urząd przekazał do CEK dane o zatrzymaniu uprawnienia do kierowania pojazdami po upływie 1 dnia od ich uzyskania. Zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 sierpnia 2001 r. w sprawie centralnej ewidencji kierowców²⁵, dane o zatrzymaniu uprawnień, organy właściwe w sprawach wydania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, przekazują do ewidencji, poprzez teletransmisję – niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 8 godzin od ich uzyskania.

(dowód: akta kontroli str. 310-311)

Przyczyną opóźnienia było przekazanie do WKT z jednodniowym opóźnieniem zawiadomienia prokuratury o zatrzymaniu prawa jazdy.

(dowód: akta kontroli str. 317)

4. W 4 przypadkach, spośród 20 zbadanych spraw, Urząd przekazał do CEK dane o zastosowaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów po upływie 3 dni od wpływu wyroku sądowego. Było to niezgodne z § 4 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia w sprawie CEK, który stanowi, że Prezydent Miasta jest zobowiązany do niezwłocznego przekazania do centralnej ewidencji kierowców danych o zastosowaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, poprzez teletransmisję - nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od ich uzyskania.

(dowód: akta kontroli str. 104)

Dyrektor WKT wyjaśniła, że wpisanie informacji do CEK po 3 dniach od otrzymania orzeczenia były spowodowane tym, że ww. dokument otrzymano w piątek, a wprowadzenia danych do CEK dokonano w poniedziałek. Ponadto wskazany w rozporządzeniu termin 8 lub 24 godzin nie określa, czy są to godziny robocze.

(dowód: akta kontroli str. 104-105, 317)

5. W 16 przypadkach, spośród 20 zbadanych spraw, Urząd przekazał do CEK dane o utracie dokumentu stwierdzającego uprawnienie do kierowania pojazdami lub jego odnalezieniu, po upływie 1 dnia (14 przypadków), 5 i 19 dni od daty uzyskania informacji o utracie prawa jazdy. Było to niezgodne z § 4 ust. 3 rozporządzenia

²⁵ Dz.U. z 2001 r. nr 92 poz.1028 ze zm. - dalej także: *rozporządzenie w sprawie CEK*.

w sprawie CEK, zgodnie z którym Prezydent Miasta był zobowiązany do przekazania do CEK tych danych poprzez teletransmisję – niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 8 godzin od ich uzyskania.

(dowód: akta kontroli str. 101-102)

Według wyjaśnień Prezydenta Miasta opóźnienie 19-dniowe związane było z koniecznością przekazania akt kierowcy z poprzedniego organu po zmianie miejsca zamieszkania tego kierowcy; gdy akta wpłynęły do Urzędu, dane wprowadzono do CEK po upływie 1 dnia. Opóźnienie pięciodniowe było spowodowane przeoczeniem pracownika wynikającym z nadmiaru pracy po przejęciu obowiązków innej osoby przebywającej na urlopie. Pięciodniowe opóźnienie było spowodowane dużą ilością załatwianych spraw i urlopem pracownika. W przypadku jednodniowych opóźnień przekazanie do CEK danych o utracie dokumentu stwierdzającego uprawnienie do kierowania nastąpiło następnego dnia od dnia złożenia wniosku w godzinach porannych tj. od 7:30 do 9:00. Ponadto Dyrektor WKT wyjaśniła, że czynności związane z przygotowaniem dokumentów do wprowadzenia w system nie są mechanicznym działaniem, gdyż składane przez osoby wnioski wymagają szczegółowej weryfikacji z aktami kierowców. Po skompletowaniu akt kierowcy i przeprowadzonej weryfikacji dokumentów wnioski zostają przekazane do podpisu osoby upoważnionej, a następnie wprowadzane do CEK.

(dowód: akta kontroli str. 102, 316-317)

W ocenie NIK, przyczyną nieterminowego przekazania danych do CEK jest niedostateczny nadzór Prezydenta Miasta nad osobami wprowadzającymi te dane do systemu.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność w zbadanym obszarze.

V. Uwagi i wnioski

System informatyczny „Centralna Ewidencja Kierowców” nie wskazuje godziny wprowadzania danych do ewidencji, przez co uniemożliwia sprawdzenie czy dane te wprowadzono do ewidencji w terminach określonych w § 4 rozporządzenia w sprawie CEK. Ponadto używany system „Kierowca” nie informuje o fakcie wprowadzenia danych do CEK, co może utrudniać weryfikację uprawnień do kierowania pojazdami podczas kontroli kierowców przez służby do tego powołane.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

- 1) wydawanie decyzji w sprawie skierowania kierowców na badania lekarskie w terminie określonym w art. 35 Kpa;
- 2) przekazywanie danych do Centralnej Ewidencji Kierowców w terminach określonych w § 4 rozporządzenia w sprawie CEK;
- 3) wzmożenie nadzoru nad osobami wprowadzającymi dane do Centralnej Ewidencji Kierowców;
- 4) rozważenie zawarcia porozumienia z dyrektorem WORD w sprawie udziału przedstawiciela Ośrodka w kontroli OSK;
- 5) nawiązanie współpracy z Policją w zakresie kontroli wykonywania praktycznej nauki jazdy prowadzonej poza OSK.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Prezydenta Miasta Ostrołęki, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK Panu Prezydentowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę Pana Prezydenta o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 17 października 2014 r.

Kontroler
Bogdan Gorzałkowski
specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Wicedyrektor
Janusz Łojewski

.....
Podpis